

Kostenonderbouwing rioolheffing

**Welke eisen gelden voor een goede
kostenonderbouwing?**

2 juni 2015

mr. P. (Paul) van den Berg

Brede rioolheffing

- Gemeenten verantwoordelijk voor:
 - afvoer afvalwater
 - afvoer hemelwater
 - grondwaterbeheer
- Artikel 228a Gemeentewet:
 - heffing voor vuilwaterafvoer (waterketen)
 - heffing voor hemelwater en grondwater (watersysteem)
 - één heffing voor alle zorgplichten

Fiscale kostentoe rekening: het kader

Eisen gesteld aan de rioolheffing:

- Verhaal van kosten
- 100% kostendekking, geen winst
- Ramingen van baten en lasten

Fiscale kostentoe rekening: eisen van belastingrechters

Sinds 2012 ca. 25 onverbindende verordeningen.

66% kostendekking niet inzichtelijk!

34% wel inzichtelijk, maar twijfel niet weggenomen of fout

Het ontbreekt aan (voldoende)

- kennis over fiscale kostentoe rekening
- inzicht in kostentoe rekening
- prioriteit- en probleemherkenning

Veel procedures woningbouwcorporaties en grote lozers.

Fiscale kostentoe rekening: eisen van belastingrechters

Drie hoofdlijnen:

- Maximaal 100% kostendeckking (juiste en toegestane lasten en baten)
- Inzichtelijkheid
- Herleidbaarheid tot begroting

Inzichtelijkheid en herleidbaarheid

- Inzichtelijkheid: kostendekkingsoverzicht
- Maximaal 100% kostendekking (ramingen)
- Begroting is leidend, het betreft ramingen
- Realisatie is niet relevant, behalve bij structurele winst
- Uitgaan van begrotingsposten, behalve als deze niet in redelijkheid hadden kunnen worden geraamd
- Stand van zaken begroting bij vaststelling belastingverordening
- Posten kostendekkingsoverzicht moeten herleidbaar zijn tot begroting

Toetsing door belastingrechters

Geen inzicht in de mate van kostendekking?
Onverbindende verordening!

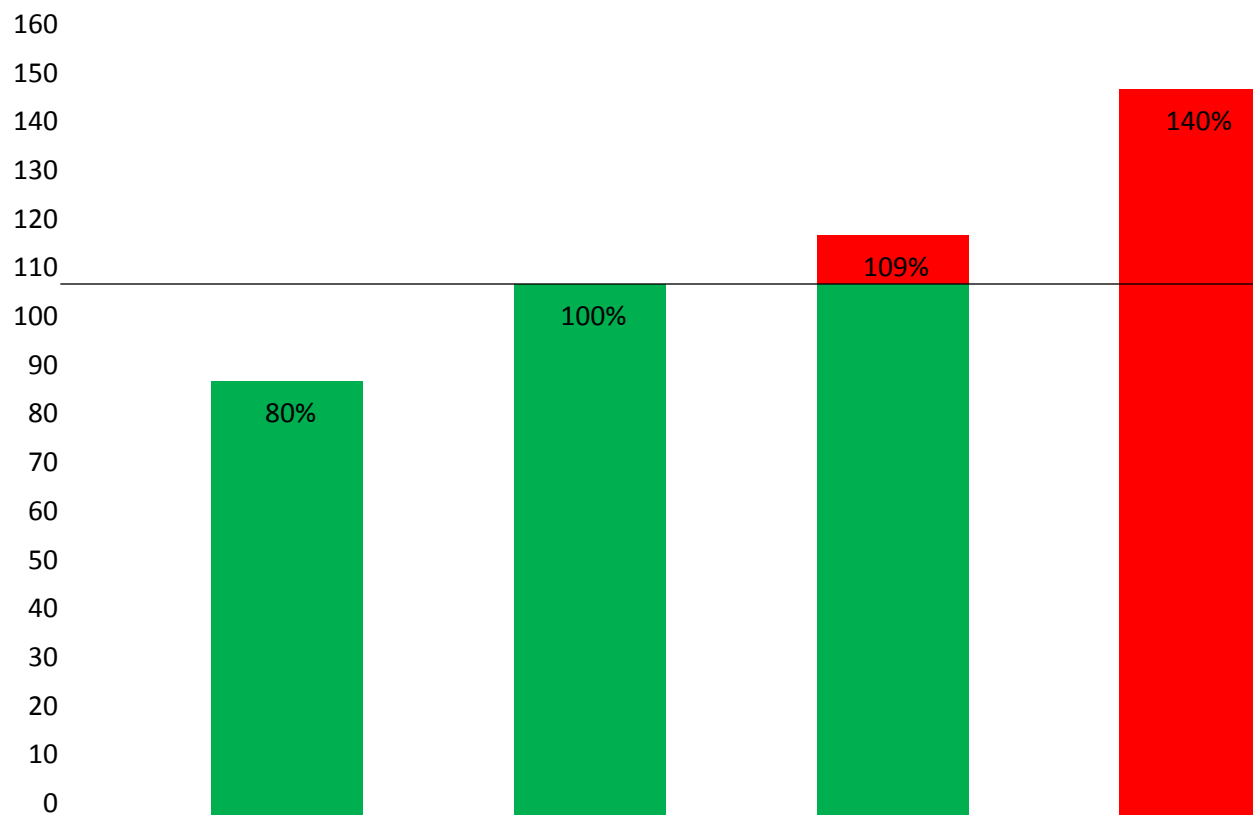

Lasten en baten

Wat gebeurt er als lasten ten onrechte zijn meegenomen of baten ten onrechte buiten aanmerking zijn gelaten?

Oordelen van belastingrechters

Verhaalbare kosten (1)

Welke kosten wel verhaalbaar?

- Directe kosten
(kosten die rechtstreeks samenhangen met de dienstverlening)
 - personeelslasten
 - kapitaallasten van investeringen (rente en afschrijving)
 - onderhoudsmateriaal
 - uitvoeringskosten ten gevolge uitvoering heffing

- Indirecte kosten / overhead
(alleen voor zover deze meer dan zijdelings samenhangen met de dienstverlening)
 - deel loonkosten management en ondersteuning
 - deel kosten salarisadministratie
 - deel huisvestingskosten
 - deel portokosten, reprovkosten, e.d.

Verhaalbare kosten (2)

- Aanlegkosten (ook IBA's)
- Beheer en onderhoud (vervanging en renovatie, exploitatie, onderzoek)

Ook:

- Compensabele BTW verhaalbaar
- Rentelasten (eigen vermogen, rekenrente)
- Kwijtschelding / oninbare vorderingen
- Inningskosten / perceptiekosten
- Dotaties voorzieningen (vervanging en groot onderhoud)

Verhaalbare kosten (3)

Verhaalbare kosten?

- Activiteit volledig dienstbaar aan zorgplicht → 100%
- Activiteit niet of minder dan zijdelings dienstbaar (<10%) aan zorgplicht → 0%
- Activiteit is meer dan zijdelings dienstbaar (>10%), maar dient tevens andere doelen → naar rato
- Voorbeelden: baggerkosten en veegkosten.

Voorbeeld baggerkosten (1)

Baggerkosten (2)

- Baggeren dient verschillende doelen: bevaarbaarheid, milieuhygiëne/waterkwaliteit en doorstroming/berging/peilbeheer
- Rechter: de baggerkosten hangen in grotere mate dan slechts zijdelings met de riolering samen. Dus deels verhaalbaar
- Vertaling naar rioolheffing:
 - baggeren hangt samen met het onderhoud van vaarwegen/beschoeiing, geen kostenverhaal
 - baggeren hangt samen met doorstroming, berging, peilbeheer, overstortslib, wel kostenverhaal

Voorbeeld veegkosten (1)

Veegkosten (2)

- Straatvegen dient verschillende doelen: een schone stad, verkeersveiligheid, afvalinzameling en het functioneren van het riool
- Voorkomt verstopping en bevordert doorstroming riolering
- Onderbouwing aan hand activiteiten (niet alleen % andere gemeente/jurisprudentie overnemen)
- Verder: schoonhouden straatkolken volledig toerekenbaar

Verboden kostenposten

- Geen verboden kosten:
 - beleid
 - handhaving, toezicht en controle (m.u.v. 1e controle)
 - bezwaar en beroep

- GRP wel verhaalbaar

- Rioolinspecties wel verhaalbaar

Indirecte kosten / overhead

- Kostenplaatsmethode (meest gebruikt)
- Kostenverdeelstaat
- Aansluiten bij gehanteerde verdeelmethode (alles via uurtarief, via opslag, gedifferentieerd of niet)
- Moet meer dan zijdelings met dienstverlening samenhangen
- Verboden kosten elimineren
- Indien niet toegerekend: extracompatabel (Depla)

BTW

- Ook compensabele BTW BCF
- Extracomptabel
- Via kapitaalslasten?
- Werkelijke BTW in jaar?
- Middeling / egalisatie?
- Hoe bij vervangingsinvesteringen uit voorziening?
- BTW in indirecte kosten / overhead
- Cie BBV: uit toelichting begroting moet compensabele BTW van geraamde bestedingen blijken

Raming opbrengsten rioolheffing

- Belastbaar feit in verordening?
- Te weinig objecten in heffing?
- Garageboxen, trafo's, ongebouwde percelen
- Werkelijk meer aansluitingen dan in GRP/begroting
- Met meeneming alle objecten hogere opbrengst

Fiscale kostentoe rekening: eisen van belastingrechters

Wat gaat er fout?

- Geraamde kosten zijn:
 - niet of niet goed inzichtelijk gemaakt
 - niet goed geraamd
 - niet te herleiden tot de gemeentebegroting
 - ten onrechte toegerekend
- Geraamde baten zijn:
 - niet of niet goed onderbouwd
 - veel te laag, omdat belastbare objecten niet zijn meegenomen
- Toerekenbare kosten vergeten
- Steeds verschillende cijfers

Tips

- Ga er niet van uit dat je geen probleem krijgt.
- Een goede onderbouwing vooraf bespaart een heleboel tijd en geld.
- Pas zo nodig administratie aan (verwarring voorkomen, ijkpunten creëren).
- Geen project bij bezwaar/beroep, maar jaarlijks proces (herijken).
- Kijk niet alleen naar lasten, juist verkeerde raming baten is vaak het probleem!

